

MARVEL TARIHI

0

SECRET WAR - CIVIL WAR

WWW.ALTEVREN.NET

GİRİŞ

Sitemizin önemli özel dosyalarından Marvel Tarihi, bundan neredeyse üç sene önce yayınlandı, ve o günden beri, sitemizin en popüler yazılarından biri olmayı sürdürüyor. Marvel Tarihi'nin pek çok okurumuza yardımcı olduğunu, gerek gelen yorumlardan, gerek teşekkür mesajlarından, gerek de çeşitli internet platformlarındaki tartışmalardan biliyorum – fakat, daha meraklı okurlar için cevaplayamadığı sorular da var.

Üstelik, bu durum, Marvel Tarihi kapsamında ele alınan pek çok çizgi romanın Türkçe olarak yayınlanmasıyla da giderilmiş değil. Zira, o dönemde, yanlış hatırlamıyorsam Civil War hariç hiçbir yayımlanmamış olan bu hikayelerin, pek çoğu şu an Türkçe olarak bulunabiliyor. Ama, bu çizgi romanları okumak bile, "her şeyi öğrenmek isteyen" okuyucularımızın merakını gideremiyor:

Örneğin,

- Civil War sırasında kendi içinde savaşan takımın adı neden "Avengers" değil de "New Avengers"?
- Normalde yalnız takılan bir kahraman olan Spider-Man, neden bu serilerde Avengers takımında, Marvel dünyasının sıkıntılarının tam içinde yer alıyor?
- Iron Man ve Captain America gibi karakterler, süper kahraman dünyasının kontrolü için savaşırken, bu dünyanın geleneksel lideri Nick Fury, neden hiç gözükmüyor?
- Bunun ötesinde, Fury nerede? Neden bu hikayelerin tamamında, SHIELD ve benzeri oluşumlar Tony Stark, Maria Hill, Norman Osborn ve Captain America tarafından kontrol ediliyorlar?

Giriş—II

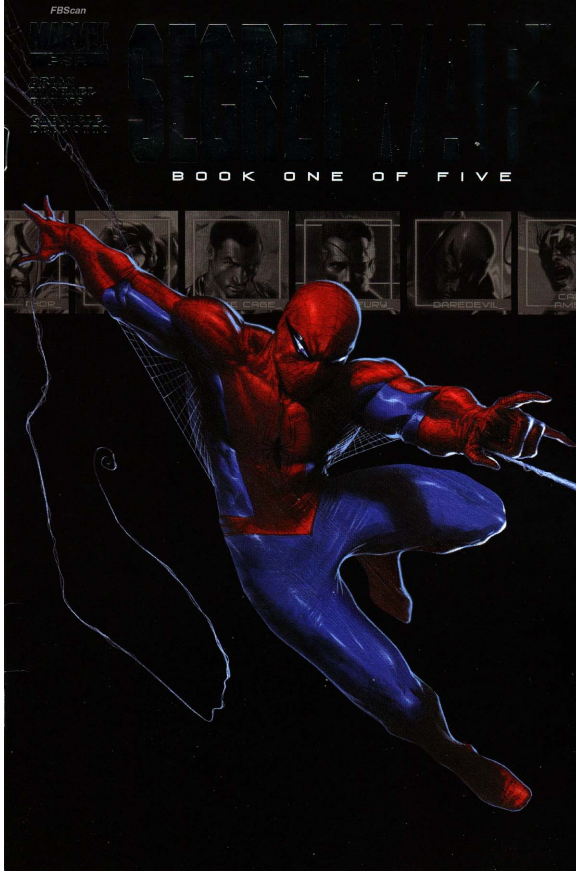
Bütün bu sorular, Marvel Tarihi'nin yelpazesinin genişletilmesini gerekiyor, ve bunun için, günümüzdeki Marvel Evreni'nin temellerini atan hikayelere bir göz atmamız şart.

Okumakta olduğunuz dosya, 2011 yılında yayınlamaya başladığımız Marvel Tarihi özel dosyası içindeki son bölüm – fakat kronolojik olarak ilk hikayeleri özetliyor. Bu dosyada bulacağınız hikayeler, kısaca şöyle:

1. Nick Fury's Secret War
2. Avengers Dissassembled
3. New Avengers'ın Kuruluşu
4. House of M
5. Civil War

Nick Fury's Secret War

İnternetin pek çok yerinde, "büyük bir Marvel hikayesi" olarak es geçilse de, bence yıllar süren bu sürecin ilk adımı Nick Fury's Secret War serisiyle başlıyor. Ufak bir noktaya dikkat çekeyim, hikayenin adı aslında "Secret War", serinin kapağında böyle geçiyor, internette de böyle bulmak daha kolay.

Ama Marvel'ın, 1980'li yıllarda yayınladığı, çok daha meşhur Secret Wars hikayeleri var - bu hikaye ile onların bir alakası yok, dolayısıyla karışıklık olmaması açısından bu dosya içinde hikayeyi Nick Fury's Secret War olarak adlandırıyorum.

Gelelim hikayede yaşananlara...

Seriye açıp okuduğunuzda, flashback'ler ile dolu, karışık bir şekilde ilerleyen, ama oldukça başarılı işlenmiş bir seri Secret War. Ben burada, özetleme amacıyla, bunları atlayıp temel olarak yaşanan olaylara değinmekle yetineceğim.

Nick Fury, normalde Dr. Doom'un yönettiği, fakat ABD hükümetinin müdahalesiyle Lucia von Bardas'ın başkanlığına getirildiği Latveria ülkesi hakkında önemli bir sır keşfediyor. Von Bardas'ın önderliğindeki hükümetin, ABD'deki pek çok süper suçluya para ve teknoloji yardımı yaptığını, ve bu sayede ülkeye zarar vermeye çalıştığını açıklayan Fury, Latveria'ya operasyon düzenleyip von Bardas'ı görevden almak için yetki istiyor, fakat başkan ve diğer yetkililer, Fury'nin talebini reddediyor.

Nick Fury's Secret War - II

Fakat tabi ki, bu Fury'yi durdurmuyor.

Spider-Man, Daredevil, Wolverine, Captain America, Black Widow ve Luke Cage'den oluşan bir "mini ordu" kuran Nick Fury, genç ve süper güçlü bir SHIELD ajanı olan Daisy Johnson'u da yanına alarak Latveria'ya gidiyor, von Bardas'ın kalesini başına yıkıyor, ve göreve katılan tüm süper kahramanların (tabi SHIELD ajanı olan Cap ve Widow hariç) hafızasını siliyor.

Ama tabi ki, iş burada bitmiyor. Olaylardan tam bir sene sonra, Latveria'daki göreve katılan Luke Cage gizemli bir saldırıya maruz kalarak komaya giriyor, ve kısa süre sonra New York şehri öldüğünü sandığımız von Bardas önderliğindeki süper suçlular tarafından yakılıp yıkılmaya başlıyor.

Avengers ve Fantastic Four gibi ekiplerin de yardımıyla, olay kontrol altına alınıyor ve von Bardas alt ediliyor, fakat kahramanları kabul etmedikleri bir görevde kullanan, hafızalarını silen ve yetkisinin sınırlarını fazlasıyla aşan Nick Fury, asıl sorun olmayı sürdürüyor.

Nick Fury's Secret War - Sonuçlar

Davranışları nedeniyle herkesin nefretini kazanan Fury, yapmak zorunda olduğu şeyi yaptığını söylüyor, ama bu açıklama kimseyi tatmin etmiyor. Hatta, Wolverine (ki, hafızasını zaten kaybetmiş biri olarak, zihniyle oynanması onu özellikle rahatsız ediyor) Fury'yi vahşice öldürüyor, ama ölen (tabi ki) bir android çıkıyor.

Peki, ölen bir android olduğuna göre, gerçek Nick Fury nerede? Eh, bir suçlu olarak görülen Fury, bu olaydan sonra saklanıyor, ve uzunca bir süre büyük rollerde gözüküyor. Secret War'dan sonra SHIELD'ın liderliği, Maria Hill'e veriliyor - ve Fury'nin daha sonraki hikayelerde büyük ölçüde karşımıza çıkmıyor.

Avengers Disassembled - Giriş

Günümüzde Marvel ve DC Comics gibi şirketlerin bastığı çizgi romanların en büyük sorunlarından birisi, bazen olayların üst üste binmesi, karakterlerin bir ay içerisinde on beş farklı yerde gözükmesi, ve çoğu zaman düzgün ve tamamen tutarlı bir kronoloji yapmanın mümkün olmaması.

O yüzden, Avengers Disassembled'a başlarken, (teknik yayın sorunları nedeniyle) burada yaşanan olaylar için "Secret War'un ardından..." diye bir giriş yapmak çok zor - fakat genel kanı bu seriyi Disassembled'dan önce okumak gerektiği yönünde.

Ki bence de, fazla fark etmese de, mantıklı olan Secret War - Avengers Disassembled sıralamasıyla gitmek - ama çizgi romanları okursanız, Secret War'da beni bir daha uzun süre görmeyeceksiniz diyen Nick Fury'nin, Avengers Disassembled'a ufak bir rol oynaması sizi şaşırtmasın.

Avengers Disassembled!

Avengers Disassembled, oldukça hızlı ve iddialı başlayan bir seri oluyor. Marvel'ın en önemli süper kahraman takımı olarak tanımlayabileceğimiz Avengers takımı, art arda, birbiriyle hiçbir bağlantısı olmayan büyük krizler ve saldırılar yaşamaya başlıyor.

Örneğin, durduk yere takımı ziyaret eden eski ve ölü Avengers üyesi Jack of Hearts, bir anda kendisini havaya uçurarak Avengers Malikanesi'ne ciddi hasar verip, Ant-Man/Scott Lang'i öldürüyor. Tony Stark - bir yudum bile içki içmemesine karşın—

sarhoş gibi davranıp, Birleşmiş Milletler toplantısında Latveria temsilcisine küfürler savuruyor ve onu ölümlle tehdit ediyor. En kıdemli Avengers üyelerinden Vision, Ultron robotlarıyla Avengers'a saldırıp takımı parçalamayı sürdürüyor. Tüm bu olayların oldukça sinirlendirdiği She-Hulk, takım arkadaşı Vision'u paramparça ediyor ve son olarak, yine, durduk yere, dev bir Kree istila gemisi gökyüzünde belirip, Avengers'a saldırmaya başlıyor. Onları durdurmaya çalışırken hayatını kaybeden bir başka Avengers üyesi ise, Hawkeye oluyor.

Serinin ortalarına doğru, bu saldırıların bir Avengers üyesinden, Scarlet Witch'ten kaynaklandığını öğreniyoruz. Gerçekliği değiştirme olarak tanımlanan, tutarsız, neredeyse sınırsız ve oldukça tehlikeli bir gücü olan Scarlet Witch, Avengers takımında yıllar geçirmenin yaşattığı duygusal stres ve – aslında kendi hayal gücünün birer ürünü olan - çocuklarını kaybetmiş olmanın acısıyla yavaş yavaş çıldırıyor, ve yarı bilinçli, yarı bilinçsiz olarak, bu korkunç saldırılarla Avengers takımını yok etmeye çalışıyor.

Avengers Disassembled - 2

İşin kaynağının Scarlet Witch'in sihirli güçlerinin olduğunu ortaya çıkaran Dr. Strange, Avengers takımını Wanda'ya götürüyor, ve Wanda'yı "kaybettiği" çocuklarıyla birlikte, bir illüzyon içinde yaşarken buluyorlar.

Tüm gücünü kullanan Dr. Strange, Wanda'ya gerçeği gösteriyor, ve onu bir komaya sokuyor. X-Men'in baş düşmanı Magneto, kızı olan Scarlet Witch'i almaya gelirken, Avengers takımı da yıkılmış bir halde eve dönüyor.

Avengers Dağılıyor!

Bir süre sonra buluştuklarında Avengers'ta durum şu şekilde: Hawkeye, Scott Lang ve Vision olaylar sırasında hayatını kaybetmiş, Wanda komada ve nerede olduğu konusunda kimsenin bir bilgisi yok. Takımın psikolojisi darmadağın olduğu gibi, Avengers Malikanesi de onarılmayacak şekilde yıkılmış halde. Thor'dan haber alınamıyor, ki aslında kendisi de, Thor Disassembled hikayesinde, hayatını kaybetmiş durumda.

Bu koşullar altında, beklenen açıklama Iron Man'den geliyor. Latveria temsilcisine karşı yaptığı açıklamanın, kendisi için büyük sonuçları olduğunu, ve bu sonuçların milyarlarca dolarlık kayba yol açtığını açıklayan Tony, bu kadar yıkımın içinde paradan bahsetmekten hoşlanmasa da, artık Avengers takımını destekleyecek, malikaneyi onarıp ayakta tutacak parası olmadığını söylüyor.

Ve böylece, Marvel'ın en büyük süper kahraman takımı, resmi olarak dağılmış oluyor.

New Avengers!

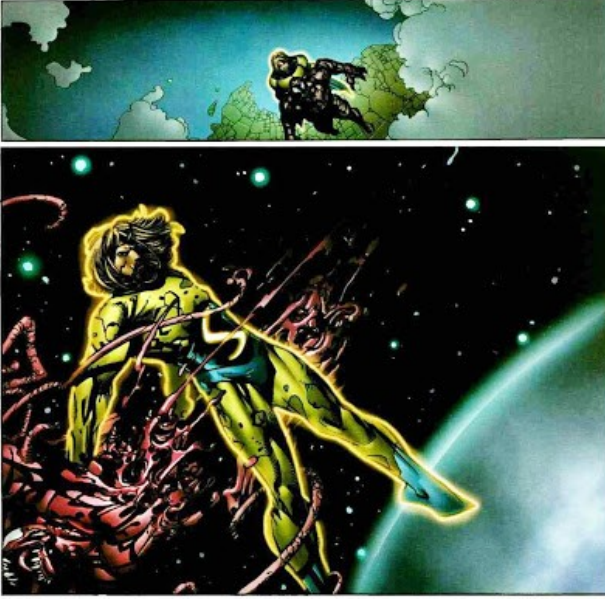
Fakat elbette, Tony Stark'ın maddi kaygıları olduğu gibi, Marvel Comics'in de maddi kaygıları var, dolayısıyla çizgi roman severler uzun süre Avengers'sız kalmıyor.

Disassembled hikayesinin tamamlanmasından çok kısa süre sonra, Spider-Man'in azılı düşmanlarından Elektro The Raft adlı, süper suçluların kaldığı özel bir hapishanede büyük bir firara yol açıyor, ve bu durumla ilgilenen yeni süper kahramanlar, Captain America önderliğinde yeni bir Avengers takımı kuruyorlar.

Bu takım hakkındaki ilginç nokta şu: Thor, Hawkeye, Vision, Scarlet Witch gibi üyelerin yokluğunda, ekip biraz farklı üyelerden oluşuyor. Captain America ve Iron Man'in yerlerini koruduğu takım, Spider-Man, Luke Cage, Spider-Woman gibi, daha önceden bu takımla pek alakası olmamış figürlere de ev sahipliğı yapıyor. Hatta, kısa süre sonra, Wolverine de takıma katılıyor, ve böylece benzersiz bir Avengers takımı ortaya çıkmış oluyor.

Sentry

The Raft adlı hapishane etrafında gelişen hikayeden sonra, New Avengers takımı ikinci hikayelerinde Sentry adlı, son derece güçlü bir süper kahramanla uğraşıyorlar - ve hikayenin sonunda, Sentry de New Avengers takımına katılıyor.

Sentry hakkında fazla bilgi vermek, hem kendisinin çok karışık bir karakter tarihi olduğu, hem de bu tarihteki

öğeler çeşitli değişikliklere uğradığı için, bu yazının amacını aşacaktır. Fakat Sentry, Marvel'ın bu dönemdeki hikayelerinde önemli rol oynuyor, dolayısıyla şu iki bilginin verilmesi şart:

Birincisi, Sentry neredeyse sınırsız güçlü bir karakter. Avengers takımının, bir önceki sayfada sıraladığım üyelerinin toplamından, rahatlıkla daha güçlü olan Sentry, güç seviyesini ve özelliklerini tanımlamak açısından, sık sık "Marvel'ın Superman'i" olarak gösterilen bir karakter.

İkincisi, bu abartılı güç seviyesine karşın, kendisi aynı zamanda ciddi anlamda delirmiş bir karakter. Kişilik bölünmesi olarak adlandırılabilen bir sorunu olan Sentry, sürekli olarak kontrolünü kaybedip, kendisinin "kötü hali" olan Void'a dönüşme korkusuyla yaşayan, ve bu yüzden süper kahraman toplumundan saklanan bir figür olarak resmediliyor.

Hem Sentry, hem de Void ilerleyen Marvel hikayelerinde önemli rol oynayacaklar, o yüzden kim olduklarını bilmek önemli.

House of M

Marvel'ın evren içi açıklamasına göre, Avengers Disassembled hikayesinden altı ay sonra, Captain America ve Iron Man önderliğindeki New Avengers takımı, Charles Xavier'ın da dahil olduğu bir toplantı düzenleyerek X-Men ile bir araya geliyor, ve durumu bir türlü iyiye gitmeyen Scarlet Witch konusunda, ne yapılması gerektiğini tartışıyorlar.

Bu süreç boyunca Wanda'yı kurtarmaya çalışan Profesör Xavier ve Dr. Strange, onu nasıl iyileştirebileceklerini bilmediklerini, hala araştırmaya devam ettiklerini, fakat bir umut olmayabileceğini söylüyorlar - bu noktada en baskın olarak ortaya çıkan fikir, bir daha bu kadar büyük bir zarar vermesi riskini göze almamak, ve Wanda'yı öldürmek üzerine kuruluyor.

Elbette, bu fikir Wanda'nın kardeşi Quicksilver'in pek hoşuna gitmiyor, ve babası Magneto'nun yanına giden Quicksilver, Wanda'yı kurtarması için babasını ikna etmeye çalışıyor.

House of M - 2

Kahramanların bazıları Wanda'yı öldürmeye, bazıları onu dinlemeye, bazıları ise durumu daha sakın değerlendirmeye çalışırsun, Avengers ve X-Men takımları, Scarlet Witch'in bunca aydır Profesör Xavier ve babası Magneto ile kaldığı Genosha adasına doğru yola çıkıyorlar.

Fakat, oraya vardıklarında, Wanda ve Magneto'nun ortadan kayboldukları ortaya çıkıyor, ve kısa süre sonra kahramanlarımız, beyaz bir ışık hüznese eşliğinde, kendilerini tamamen farklı bir gerçeklik içinde duruyorlar.

Daha önce de belirttiğim gibi, "gerçekliği değiştirme" güçleri olan Wanda, deliliği içinde, en büyük numaralarından birini yapıyor, ve bu kez, tüm evreni değiştiriyor! "House of M" adı verilen bu yeni gerçeklikte, dünya mutantlar tarafından kontrol ediliyor, Spider-Man kendisini mutant olarak gösteren bir şöhret, Captain America yaşlı bir adam, Magneto ve ailesi ise dünyanın lideri olarak karşımıza çıkıyor. Gerçeği hatırlayan ise sadece iki kişi var: Wolverine, ve yeni karakter Layla Miller.

Gerçeğe Dönüş

Layla Miller'ın kahramanlara gerçeği hatırlatma özelliği sayesinde, Wolverine diğer kahramanlara tek tek ulaşp, durumu onlara gösteriyor, ve büyük bir takım halinde çalışan Avengers ve X-Men üyeleri, hem Scarlet Witch ile, hem de onu dünyayı kendi istediği şekilde yeniden yaratmaya ikna eden Magneto ile yüzleşmek için, Genosha'ya gidiyorlar.

Burada patlak veren büyük savaş, bu yeni, Magneto kontrolündeki dünyanın aslında Magneto değil, Quicksilver'in iknası sonucu yaratıldığını ortaya çıkarıyor. Gerçeği hatırlayan ve kendi adının bu amaç uğruna kullanılmış olmasına fazlasıyla sinirlenen Magneto, bir anda kahramanların tarafında olaya dahil oluyor, ve kendi oğlu Quicksilver'ı neredeyse öldürüyor.

Bu noktada, artık kontrolünü tamamen kaybetmiş olan Scarlet Witch bir kez daha ortaya çıkıyor, ve kardeşinin halini gördükten sonra, bütün olayın suçunu babası Magneto'ya yıkıyor. Bunun ardından, House of M gerçekliği yerini yeniden eski gerçekliğe bırakıyor, fakat Wanda, son bir delilik anında, Marvel Evreni'nin kaderini ciddi anlamda değiştiren şu sözleri söylüyor, ve sayısı milyonlara varan mutant ırkını, iki yüz - üç yüz kişi hariç, tamamen ortadan kaldırıyor:

Bu cümlelerin sonuçları ve House of M sonrası mutantların ne gibi sorunlarla yüzleştiğini görmek için, Marvel Tarihi özel dosyasının üçüncü bölümüne göz atabilirsiniz. Bu dosya, mutantlara ve X-Men'e yoğunlaşmadan Avengers ekibini ele almaya devam edecek.

“Illuminati”

Az önce Sentry konusunda açtığım bir parantez vardı - bir parantez de, tıpkı Sentry gibi, Marvel'ın sonraki hikayelerinde sık sık karşımıza çıkacak olan Illuminati takımına açılmalı.

New Avengers: Illuminati adlı çizgi romanda gözüken bu takımın, aslında New Avengers takımıyla bir bağlantısı yok. Fakat Marvel Dünyası'nın farklı boyutlarını temsil eden, en büyük dehalarını bir araya getiren bu takım (ki, Illuminati öyle çıkıp, aktif olarak savaşan bir takımdan çok, bir araya gelip önemli konuları tartışan bir “konsey” aslında) New Avengers ile başlayan dönemin en önemli öğelerinden bir tanesi.

Namor, Dr. Strange, Charles Xavier, Reed Richards, Tony Stark, ve Black Bolt'un kurucu üyeleri olduğu bu konsey, evreni şekillendiren pek çok konuda bir araya gelip tartışmalar yapan, ve genel olarak büyük ve önemli kararlar alan, süper kahraman dünyasının geri kalanından gizli, önemli bir organizasyon.

Önemli bir not olarak şunu belirtelim: Illuminati takımı fikri, Marvel tarafından 2005 yılında yaratılıyor, fakat evren içinde, sanki ekip çok daha uzun süredir birlikteymiş gibi gösteriliyor.

İç Savaş'a Doğru

House of M'in tamamlanmasından sonra, Marvel'ın süper kahramanlarını bekleyen yeni tehlike, "süperinsan kayıt yasası" gibi bir anlam ifade eden, "Superhuman Registration Act" etrafında geliyor.

ABD hükümetinin, süper insanları kayıt altına alarak onlar üzerinde daha fazla kontrol sağlamak için hazırladığı bu yasa tasarısı, ilk olarak hükümetle yakın ilişkileri olan Tony Stark'ın kulağına gidiyor. Tabi böyle bir yasa, kahramanların gizli kimliklerini devlete açıklamalarını gerektireceğinden, çok sıkıntılı bir proje gibi gözüküyor.

Projeden haberdar olduğu anda, Illuminati'yi toplantıya çağıran Stark, Secret War, Disassembled ve House of M gibi olayların, süper güçlü insanlar etrafında oldukça negatif bir imaj yarattığını açıklıyor, ve bu yasanın resmileşmesinin an meselesi olduğunu söylüyor. Eğer kahramanlar bunu destekleyip, sürecin bir parçası haline gelirlse, en azından uygun koşullarda çalışabileceklerini belirten Stark Reed Richards hariç kimseden destek görmüyor, ve Illuminati takımı bu olaydan sonra tamamen dağılıyor.

Tony Stark, işler çirkinleşmeden yasa tasarısını iptal etmek için Spider-Man ile birlikte Washington'a gittiğinde ise, durumun ne kadar kaçınılmaz olduğunu bir kez daha görüyor, ve en azından söz hakları olması açısından, yasayı desteklemeye karar veriyor.

Sonuç olarak, Stark'ın korktuğu durum gerçekleşiyor, ve New Warriors takımı, canlı yayında Nitro adlı bir süper suçlu ile savaşıırken, Nitro süper güçlerini kullanarak bütün bir okulu havaya uçuruyor, ve milyonlarca Amerikalı'nın gözleri önünde, altmış çocuk pek çok insan hayatını kaybediyor. Çok kısa bir süre sonra, Superhuman Registration Act resmileşiyor, ve süper kahraman toplumu ikiye bölünüyor.

Civil War - İki Taraf

Civil War'da karşı karşıya gelen iki tarafın, "Yasayı Destekleyenler" ile, "Yasaya Karşı Çıkanlar" olarak adlandırılması mümkün. İşte bu hikayede iki tarafta gördüğümüz bazı karakterler:

Yasayı Destekleyenler

- Iron Man
- Mr. Fantastic
- Ms. Marvel
- She Hulk
- Black Widow
- Ragnarok (Thor'un Klonu)
- Deadpool
- Sentry (ama kendisi güçlerini fazla kullanmıyor)
- Bishop
- Thunderbolts kapsamında yasa için çalışmaya zorlanan pek çok eski süper suçlu
- Spider-Man

Yasaya Karşı Çıkanlar

- Captain America
- Luke Cage
- Invisible Woman
- Falcon
- Black Panther
- Storm
- Goliath
- Hercules
- Human Torch
- Punisher
- Wolverine
- Cloak / Dagger
- Cable
- Daredevil

Spider-Man, savaşın ortasında taraf değiştirerek yasaya karşı gelmeye başlıyor

Civil War!

Tony Stark'ın yasayı destekleyeceğini açıklamasından sonra, pek çok karakter onun tarafında yer alsa da, Captain America'nın - ABD'nin ve devletin sembolü olmasına karşın - yasayı desteklememesi, ciddi bir kesimi de onun tarafında yer almaya itiyor.

Böylece, Avengers takımının iki geleneksel lideri, iki eski dost Captain America ve Iron Man, farklı taraflarda birbirlerine karşı savaşılmaya başlıyorlar. Tarafların netleşmesinin ardından, Spider-Man'ın gizli kimliğini halka açıklamasından, Goliath'ın ölümüne; Fantastic Four takımının üyelerinin farklı taraflarda yer almasının yol açtığı ailevi krizlerden, savaş sırasında kullanılan ucuz taktiklere kadar, şiddetli bir süreç Marvel Evreni'ni alt üst ediyor.

Son olarak, iki taraf New York şehrinin ortasında, büyük bir savaşta, tekrar karşı karşıya geliyorlar. Namor'un Atlantis ordusuyla yardımına geldiği Captain America, zırhını devre dışı bırakmayı başardığı Iron Man'i alt ediyor, ve tam savaşı bitirip, zaferi yasaya karşı çıkan ekibe getirecek darbeyi indirmek üzereyken, yaptıklarının sonucuna, verdikleri zarara ve savaştığı insanlara bakarak, son derece yanlış bir şey yaptıklarını anlıyor, ve aslında savaşı kazanmış olmasına rağmen, teslim olarak, yasanın resmileşmesini kabul ediyor.

Böylece, son mücadelede büyük ölçüde yenilen Iron Man ve ekibi savaşı kazanıp, Marvel Evreni'nde oldukça güçlü hale geliyor. Captain America'nın tarafında yer alıp, ne olursa olsun yasayı desteklemeyen kahramanlar, böyle bir yasanın olmadığı Kanada'ya kaçmak, veya New Avengers adı altında, yer altından suça karşı savaşı sürdürmek gibi, farklı yöntemler tercih ediyorlar.

Sonsöz

Civil War'un büyük hikayesi, Captain America'nın mahkemeye götürülürken gizemli bir süikatsçi tarafından vurularak öldürülmesi ile sona eriyor - Iron Man liderliğindeki yeni dünyanın nasıl şekillendiğini görmek, ve Marvel Evreni'nde ne gibi büyük olaylar yaşandığını görmeye devam etmek için, Marvel Tarihi I isimli özel dosyadan devam edebilirsiniz.

Wanda Maximoff, ya da Scarlet Witch, geleneksel olarak Avengers takımının bir üyesi, fakat kendisi aynı zamanda Magneto'nun kızı ve bir mutant. Dolayısıyla, Avengers Disassembled ve House of M hikayeleri, Avengers hikayeleri olduğu kadar, X-Men ve mutant dünyası ile de alakalı hikayeler. Bu hikayelerden sonra, Avengers takımı süper kahramanların imajı gibi meselelerle uğraşırken, X-Men tamamen ayrı bir koldan, bir ırk olarak varlıklarını sürdürmek için uğraşıyorlar, dolayısıyla Avengers vs. X-Men hikayesine kadar, bu iki takımın yolları büyük ölçüde ayrılıyor. X-Men tarafında neler olduğunu görmek için, Marvel Tarihi III adlı dosyayı okuyabilirsiniz.

Ve tabi en önemlisi - bu hikayelerde yaşanan olayları artık biliyorsunuz, fakat bunların tamamını özetlemek, hatta daha da önemlisi, eserlerin duygusal anlarını, komik anlarını, heyecanlı anlarını sizlere aktarmak mümkün değil. Dolayısıyla, genel olay örgüsünü bilseniz de, bu eserleri okumanızı ve olayların nasıl geliştiğini görmenizi de kesinlikle tavsiye ederim, çünkü çoğu oldukça başarılı hikayeler.